

Canon

XA4, Xavier voor de vrienden, kijkt opgewekt naar de veelkleurige cosmos in de cockpit. Hij gooit zijn laatste restje taybessenthee over de plant en rekt zich vol behagen uit. Het lijdt geen twijfel: dit wordt eens te meer een routineklus. Ach, waar je ook komt, het is alles toetmem. Met de handen losjes op het stuur manoeuvreert hij zijn uap (voor de oudjes onder ons: dat is een ufo) oerend hard langs talloze galaxieën en supernovae, voorbij de Belgische dwergster TRAPPIST-1, de geplutode Pluto en de planetoïdengordel. Noodgedwongen moet hij nog even halt houden aan een Martiaanse laadpaal, maar dan duikt hij onvervaard langs Janneke Maan naar het aardoppervlak, daarbij ternauwernood een Chinese spionageballon ontwijkend.

Onze held stalt zijn ruimtetuig, een bubbelgumroze soepterrine van goliathformaat, naast een vijver vol canada- en nijlganzen. Hij plaatst zijn parkeerschijf en haalt vervolgens een verfrommeld papiertje uit zijn achterzak. Instructies van de big boss. Maar dan slaat hij krijtwit uit. Totaal stupéfait leest hij wat erop staat: '6 scharreleieren, een broodje BLT, mayonaise, een saucisse de Boulogne, twee pakjes capellini en een pot vossenbessenconfituur.

Oeps, wat een coup de théâtre. Dat is potdorie het boodschappenlijstje van zijn chouke. De to do's van de chieff executive liggen dus nog thuis op de keukenkast. Een slordige honderdduizend lichtjaren van hier! Wat nu? Gelukkig herinnert hij zich nog wel flarden van de gaapverwekkende powerpointpresentatie door enkele duurbetaalde consultants net voor zijn vertrek een paar weken geleden. Kort samengevat komt het erop neer dat zijn planeet Goebezig door de zwaar geavanceerde technologische knowhow een kwantumsprong heeft gemaakt in de prestigieuze jaarlijkse ruimteranking. In de top drie moeten ze nu nog enkel de exoplaneten J-oo-ST en @Ward voor zich dulden.

Tot daar het goede nieuws. Een SWOT-analyse wees namelijk uit dat een laag gerangschikt, nietig planeetje vol plebejische creaturen vreemd genoeg iets bezit wat op zijn planeet the great Unknown is: kunst. Zelfs rotstekeningen of pakweg de trechterbekercultuur zijn aan de Goebezigers helemaal voorbijgegaan. Daarom wordt XA4 eropuit gestuurd om 7 kunstobjecten uit evenveel categorieën mee te smokkelen van de aarde als studiemateriaal.

Kom op, niet treuzelen, denkt Xavier bij zichzelf. Dat zal hier eens rap in de sacoché zijn. Ook zonder dat stomme lijstje van de capo di capi. Als hij zich haast kan hij straks tijdens de terugtocht op de planeet Uranus nog even zalig neerstrijken op het terras van Au bout de l'univers voor een quisse van lombards hoen en penne all'arrabbiata, twee van hun huisspécialités. Welja, het moet niet altijd spacecake zijn. Hij gooit de kont tegen de krib en begint met veel assidueit aan een ultrasnelle analyse op YouTube. Misschien niet honderd procent volgens de regels van de kunst, zoals hij bij zijn zoektocht naar componist Wagner tot zijn verrassing moet vaststellen. Hij wordt in

het Oostblok namelijk onverhoeds met kalasnikovs en bazooka's aangevallen door ... de Wagnergroep. Hij heeft er even de tentakels mee vol maar uiteindelijk schiet hij Jevgeni Prigozjin uit de lucht en verbant hij diens trawanten naar het Belarussische grondgebied. Ach, een klein kunstje voor een Goebezigter ...

Hij besluit muziek even te parkeren en de focus in eerste instantie te richten op architectuur. De Taj Mahal past net niet in zijn ruimtecabine, maar op het Apennijns Schiereiland vindt hij een toren die bij nader inzien toch niet volledig waterpas lijkt te staan. Maar ja, had je wat anders verwacht van deze simpele aardlingen? Hij duwt op een knop in zijn binnenzak en transmoleculeert de toren naar zijn ruimteschip.

In Firenze ondergaat een standbeeld van een adonis in adamskostuum hetzelfde lot. Niet meteen een topwerk, vindt hij, maar alla niet moeilijk doen. N'importe quoi, deze jongen is gehaast. Vervolgens hoort hij opzweepende klanken uit het Romeinse Coliseum. Helaba, zou dát nu muziek zijn? Nieuwsgierig neemt hij een kijkje in het amfitheater waar net een grootschalig concert plaatsvindt. Een duw op de knop en wat later rock-'n-rollt hij geestdriftig mee op de klanken van Paint it black, Start me up en Ruby Tuesday. De bandleden van The Rolling Stones hebben niet eens gemerkt dat ze halje travalje hierheen werden getransmoleculeerd.

Dan is de volgende rubriek - theater - toch wel een heel stuk saaier. Neen, hij weet het zeker, tonelisten wil hij absoluut niet in zijn ruimtecapsule. Dan kan hij beter zelf wat klassieke Shakespearecitaten uit het hoofd leren. Oefening baart kunst. Hij declameert ze hardop in de nauwe steegjes van de Arteveldestad waar hij nu is aangekomen. To be or not to be. Something is rotten in the State of Denmark. A horse! A horse! My kingdom for a horse! Iene miene mutte ... Die inside joke zullen ze op zijn planeet niet doorhebben, dat weet ie zeker.

In de rubriek mode gaat hij bij wegwerkzaamheden in de buurt voor nog meer laaghangend fruit, in de vorm van een poster van een it-girl in een ienieniemi-mini-jurkje. Welja, die Bob de Bouwer met zijn bouwvakkersdecolleté zal de foto wel niet missen in zijn kleedhokje dat toch al volhangt met, nu ja, kunstportretten. En dan valt een van zijn scherpe jakob-evertsenogen op een valse wand langs een zijmuur van de Sint-Baafskathedraal. Daarin vindt hij een groot eikenhouten paneel, gewikkeld in een grijs doek. Hé, is dat niet dat retabel van de gebroeders Van Eyck, van de school van de (what's in a name, denkt hij) Vlaamse primitieven, waar de halve natie al bijna een eeuw naar op zoek is? Hoera, ikke gevonden ...

Hij wandelt à son aise terug naar zijn ruimtetuig met het paneel en de afbeelding onder zijn tentakels. Daar stelt hij vast dat de muziek abrupt is gestopt. Hij zet de kunstwerken tegen het trapje en gaat binnen snel op onderzoek uit. En zo ziet hij hoe Mick Jagger, Keith Richards en Ron Wood verwoed naar adem happen. 'Wel, heb je ooit', moppert Xavier. 'Door te veel drank en tranq zitten we nu zonder klank!'

Vanaf dan loopt alles grondig mis. Net als hij de beademingstoestellen uit het ruim wil halen struikelt hij over een rondslingerende wahwahgitaar en botst daardoor tegen de scheve toren van Pisa. Die wankelt en slaat vervolgens te pletter op de David van

Michelangelo. De vloer is nu bezaaid met eeuwenoude stukjes kunst en cultuur. En de ellende is nog niet voorbij. Door de enorme luchtverplaatsing waait de poster spoorloos weg. En dan stelt hij vast dat een pickpocket met weinig goedertieren er met het schilderij vandoor is. 'Help, houd de dief, de Rechtvaardige Rechters zijn gestolen!' XA4 is helemaal van 't Lam Gods geslagen. Zo erg dat hij zich niks meer herinnert van de toneelteksten. Op die 'tien pond grutten' na natuurlijk ...

Maar als gepatenteerde plan- en karottentrekker heeft hij meteen een, naar zijn eigen bescheiden mening, geniale inval. Eerst transmoleculeert hij de Stones en de stenen terug naar hun oorspronkelijke plek en maakt dan een spectaculaire duikvlucht boven de Gooise Meren. Waarna hij meteen de terugtocht naar zijn verre heimat kan starten. Zijn missie is namelijk op-en-top geslaagd. Een eclatant succes zonder weerga. Wat een royale buit! Hij zwaait triomfantelijk met enkele volgetypte A4'tjes.

'Jammer voor die zes andere kunstwerken, maar met deze absolute topliteratuur zal ik gegarandeerd douze points scoren op het thuisfront!', jubelt hij.

Epiloog. In Bussum zoekt Bert zich intussen suf naar zijn dicteetekst voor die dag ...